

UZASADNIENIE

Apelacja oskarżonego nie jest zasadna.

W kontekście podniesionych w skardze zarzutów należy podnieść, iż:

- istnieje obowiązek połączenia kar wynikający z treści art. 85 kk i art. 89 kk w zw. z art. 569 § 1 kpk i orzeczenia kary łącznej;

- przepis art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 396) zawiera regulę intertemporalną, która zabrania stosowania przepisów rozdziału IX ustawy Kodeks karny, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. W konsekwencji, przy wymiarze kary łącznej w wyroku łącznym tylko na podstawie jednostkowych kar prawomocnie orzeczonych do dnia 30 czerwca 2015 r. zasada sformułowana w treści art. 19 ust. 1 ustawy nowelizującej wyłącza stosowanie art. 4 § 1 kk, mimo materialnoprawnego charakteru norm określających orzekanie w przedmiocie kary łącznej. Wówczas sąd zobligowany jest do stosowania przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. Jednak w sytuacji, w której co najmniej jeden wyrok objęty wyrokiem łącznym uprawomocnił się po dniu 30 czerwca 2015 r., zgodnie z dyspozycją art. 19 ust. 1 ustawy nowelizującej, znajdzie zastosowanie przepis art. 4 § 1. Oznacza to, że ustawa obowiązująca poprzednio będzie stanowiła podstawę orzeczenia kary łącznej tylko wtedy, gdy będzie ona względniejsza dla skazanego, przy czym analiza ta obejmuje również ewentualną względność tzw. ustawy pośredniej, skoro zmiany do art. 85 kk wprowadzono z dniem 1 lipca 2015 r. ustawą z dnia 20 lutego 2015 r., a następnie z dniem 15 kwietnia 2016 r. ustawą z dnia 11 marca 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 437 ze zm.). W przeciwnym wypadku kara łączna zostanie wymierzona w oparciu przepisy rozdziału IX Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r. Sąd I instancji uznał, iż ustawa obowiązująca obecnie (po nowelizacji 2015) będzie względniejsza dla skazanego (pozwoliła objąć w zakresie kary łącznej pozbawienia wolności jedenaście z trzynastu skazań jednostkowych wchodzących do przedmiotu tego postępowania), co nie było przez skarżącego kwestionowane – nie musi więc podlegać szczegółowym rozważaniom sądu odwoławczego;

- zgodnie z art. 85 § 2 kk podstawą kary łącznej są kary „wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89, w całości lub w części”. W art. 85 § 2 kk chodzi o takie kary, w stosunku do których nie została zakończona procedura ich wykonania. Nie może stanowić podstawy wymiaru kary łącznej kara, która nie podlega wykonaniu w momencie rozważania kwestii wymiaru kary łącznej, a więc taka, która nie podlega wykonaniu z tego powodu, że została już w całości wykonana lub nie została wykonana w całości, lecz zaktualizowały się przesłanki wykluczające jej wykonanie. (III KK 72/17 - wyrok SN - Izba Karno z dnia 21-03-2017, Legalis). Negatywna przesłanka łączenia kar określona w art. 85 § 2 kk poprzez sformułowanie: kary „podlegające wykonaniu” wyklucza możliwość wymiaru kary łącznej na podstawie kar jednostkowych lub kary albo kar łącznych, jeżeli w momencie orzekania o tym kary zostały wykonane. Art. 85 § 2 kk nie można odczytywać w sposób jak chciałby tego skazany, a mianowicie, że wynikająca z tego przepisu ujemna przesłanka łączenia kar oznacza wyłączenie możliwości wymierzenia kary łącznej jedynie w sytuacji, gdy orzeczona za pozostające w zbiegu przestępstwo kara została w całości wykonana już przed podjęciem czynności mających na celu wymierzenie kary łącznej. To, że wcześniej, w dacie złożenia wniosku o wydanie wyroku łącznego, negatywna przesłanka z art. 85 § 2 kk jeszcze nie wystąpiła, nie może być rozstrzygające. Wówczas nie podlegała ona stwierdzeniu w trybie procesowym. Na dzień złożenia wniosku o wydanie wyroku łącznego nie bada się przesłanek wydania takiego wyroku. Ustalenia w tej mierze sąd dokonuje dopiero w dacie orzekania o wniosku lub orzekania z urzędu o wydanie wyroku łącznego. Wyroku łącznego nie można postrzegać, jako instytucji której celem jest poprawienie sytuacji prawnej skazanego wynikającej z kumulacji wymierzonych mu różnymi wyrokami kar za zbiegające się przestępstwa. Uwzględniając cel i funkcje kary łącznej oraz przesłanki jej orzekania należy stwierdzić, że nie jest to instytucja działająca z założenia na korzyść sprawcy. Choć kara łączna jest niewątpliwie przede

wszystkim instytucją prawa karnego materialnego (patrz [art. 85a](#) kk), to z treści [art. 85 § 2](#) kk, który wprowadza element racjonalizacji do wymiaru kary łącznej wynika, że w nowym modelu kary łącznej jej funkcja sprowadza się do określenia sposobu wykonania kar wymierzonych za zbiegające się przestępstwa jeśli kary nie zostały wykonane, a to jest możliwe do zrealizowania jedynie wówczas, gdy wykonanie wielości kar jest aktualne w momencie orzekania o karze łącznej (i nie zachodzi inna, ujemna przesłanka łączenia kar z [art. 85 § 3](#) kk);

- w sprawie skazanego bezsporne jest, że w dacie orzekania o wniosku:

a. kara pozbawienia wolności wymierzona wyrokiem Sądu Rejonowego w Kartuzach z 23 sierpnia 2013 roku w sprawie II K 388/13 opisanym w punkcie I została w całości wykonana w okresie od 9 lipca 2015 roku do 6 listopada 2015 roku;

b. kara pozbawienia wolności wymierzona wyrokiem Sądu Rejonowego w Kartuzach z 22 listopada 2013 roku w sprawie II K 775/13 opisanym w punkcie V została w całości wykonana w okresie od 6 listopada 2015 roku do 5 listopada 2015 roku;

co na podstawie [art. 85 § 2](#) kk wykluczało możliwość jej połączenia innymi karami pozostającymi skazanemu do wykonania. Powoduje to również bezzasadność wniosku apelacji, aby na poczet orzeczonej kary łącznej zaliczyć skazanemu okres od dnia 6 listopada 2015 roku;

-nie ulega wątpliwości, iż sąd rejonowy prawidłowo ustalił zakres przedmiotowy postępowania o wydanie wyroku łącznego, stosownie do treści [art. 569 § 1 i § 2](#) kpk, [art. 570](#) kpk, jak i [art. 85 § 1 i § 2](#) kk, opierając się nadto na danych wynikających z aktualnej karty karnej skazanego, informacji o pobytach oraz opinii o skazanym. Trafnie przyjął także, że połączeniu w ramach wyroku łącznego podlegały kary grzywny wykonywane obecnie w postaci zastępczych kar pozbawienia wolności. Ustalenia co do kar „podlegających wykonaniu” w rozumieniu [art. 85 § 2](#) kk powinny odnosić się do wszystkich orzeczonych kar zasadniczych, a nie tylko do kar pozbawienia wolności. Najważniejsze w realiach sprawy jest jednak to, że kary grzywny, które zostały zamienione na zastępczą karę pozbawienia wolności nie są zastępowane przez te kary. Przez wymierzoną karę tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu w rozumieniu [art. 85 § 1](#) kk należy rozumieć taką karę, która została orzeczona w wyroku skazującym. Wysokość kary łącznej grzywny nie była przez skazanego kwestionowana;

- kara łączna to szczególna kara wymierzana niejako „na nowo” i jako taka stanowić musi syntetyczną, całościową ocenę zachowań sprawcy, będąc właściwą, celową z punktu widzenia prewencyjnego reakcją na popełnione czyny i jako taka nie może i nie powinna być postrzegana jako instytucja mająca działać na korzyść skazanego, ale jako instytucja gwarantująca racjonalną politykę karania w stosunku do sprawcy wielości - pozostających w realnym zbiegu – przestępstw. Okoliczności sprawy prowadzą do uznania, iż wymierzenie skazanemu, postulowanej kary łącznej 1 roku i sześciu miesięcy pozbawienia wolności, a więc na zasadzie pełnej absorpcji tworzyłoby sytuację, w której dalsze dziesięć wymierzonych kar zostałaby mu w istocie darowana, co przeczy instytucji kary łącznej, której celem jest oddanie zawartości kryminalnej popełnionych przez skazanego czynów, a nie premiowanie sprawców popełniających wiele przestępstw. Przy czym podkreślić należy, że całkowitą zasadę absorpcji stosować należy wyjątkowo albo wtedy, gdy wszystkie czyny wykazują bardzo bliską więź podmiotową i przedmiotową (ale nie przy takiej ilości skazań jednostkowych wskazujących na głęboką demoralizację skazanego i uczynienie sobie z popełniania przestępstw sposobu na życie), albo orzeczone za niektóre czyny kary są tak minimalne, że w żadnym stopniu nie mogłyby rzutować na karę łączną, albo też istnieją jakieś szczególne okoliczności dotyczące osoby skazanego, a żadna z tych sytuacji nie ma miejsca w niniejszej sprawie. Kształtując wobec skazanego karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat i 6 miesięcy, przy kumulacji kar podlegających wykonaniu na poziomie 7 lat i 6 miesięcy, sąd rejonowy orzekł karę łączną pozbawienia wolności rażąco łagodną, podkreślić należy – skandalicznie łagodną, nie uwzględniającą dyrektyw wymiaru kary łącznej. Brak jest zaś jakiegokolwiek racjonalnego powodu do jej złagodzenia, zwłaszcza w drodze zastosowania do skazanego zasady absorpcji, jeżeli powinna ona oscylować w wysokości co najmniej 6 lat. Stosowanie absorpcji przy wymiarze kary łącznej nie może być sprzeczne z zapobiegawczymi i wychowawczymi celami kary i działać demoralizująco na sprawców przestępstw, służąc odbieraniu kary łącznej, jako instytucji będącej swoistym premiowaniem popełniania przestępstw. Skazany odwołując się do bliskości związku

podmiotowo - przedmiotowego, zdaje się zapominać o tym, że nie zawsze podnoszona przez niego okoliczność musi działać na korzyść sprawcy. Przeciwnie, w wielu przypadkach bliskość związku między przestępstwami osądzonymi w odrębnych postępowaniach sprawia, że gdyby czyny sprawcy stanowiły przedmiot jednego postępowania, należałoby je oceniać albo w kategoriach jednego czynu ciągłego, kwalifikowanego z surowszego przepisu albo ciągu przestępstw, który jest instytucją pozwalającą na zaostrzenie wymiaru kary i wymierzenie jej w wysokości do górnej granicy ustawowego zagrożenia, zwiększonego o połowę. Co więcej, podnoszona przez skarżącego okoliczność jest tylko jednym z elementów uwzględnianych przy wymiarze kary łącznej skazanemu, który jest sprawcą niepoprawnym, czego najlepszym tego dowodem jest ilość popełnionych przestępstw. Również zachowanie skazanego w trakcie odbywania kary, które nie wyróżnia się niczym szczególnie pozytywnym, nie może stanowić przesłanki świadczącej o rażącej surowości wymierzonej mu kar łącznych. Skazany skarży się na trudne dzieciństwo, ale nie deklaruje ile dni uczciwie w swoim życiu przepracował. Stosowanie absorpcji przy wymiarze kary łącznej nie może być sprzeczne z zapobiegawczymi i wychowawczymi celami kary i działać demoralizująco na sprawców przestępstw, służąc odbieraniu kary łącznej, jako instytucji będącej swoistym premiowaniem popełniania przestępstw. Mając w polu widzenia treść art. 54 § 1 kk należy stwierdzić, że prymat zasady wychowania przy sprawcy młodocianym nie musi oznaczać imperatywu łagodnego traktowania i wymierzania łagodnej kary. W niektórych przypadkach, zwłaszcza przy przestępstwach o wysokim stopniu społecznej szkodliwości, potrzeby wychowawcze mogą nakazywać surowe potraktowanie młodocianego po to, aby już na początku jego dorosłego życia wskazać mu, iż popełnienie przestępstw będzie bez pobłażliwości powodowało represję karną, a to w konsekwencji doprowadzi do prawidłowego ukształtowania zachowania sprawcy na przyszłość. Takiego przesłania niestety ten wyrok łączny nie wyznacza; kierunek apelacji niestety uniemożliwił zaostrzenia kary łącznej zwłaszcza, iż ma on na koncie kolejne dwa skazania.

Z tych względów nie podzielając apelacji, sąd okręgowy orzekł, jak w sentencji. Trudna sytuacja materialna skazanego uzasadniała zwolnieni go od wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym.